

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
AKADEMİK DÜRÜSTLÜK POLİTİKASI

Giriş

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, yüksek lisans ve doktora düzeyinde lisansüstü eğitim gören öğrencilerin uyması gereken akademik dürüstlük (academic integrity-academic honesty) ilkeleri bulunmaktadır. Akademik dürüstlük, Yıldız Teknik Üniversite'sinin temel değerlerinden biridir ve tüm öğrencilerin bu ilkeleri anlaması ve uygulaması beklenir.

1. Akademik Dürüstlük Nedir?

Akademik dürüstlük, bilimsel araştırmaların ve akademik çalışmaların etik kurallar çerçevesinde yürütülmesini ifade eder. Akademik dürüstlüğe uygun hareket etmek, tüm öğrenciler için zaruri bir yükümlülüktür. Bu bağlamda, Yıldız Teknik Üniversitesi'ndeki her bir öğrencinin, kendi akademik çalışmalarını dürüstçe yapmaları, çalışmalarında kaynakları doğru bir şekilde kullanmaları ve başkalarının fikirlerine ve haklarına saygı gösterme sorumluluğunu almalarını gerekir.

2. İntihal

İntihal, başkasının çalışmalarını, fikirlerini veya ifadelerini, onlara atıfta (göndermede) bulunmadan, kendi çalışmanızda kullanmak anlamına gelir. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, tüm öğrencilerinden, tez çalışmalarında yararlandıkları ve kullandıkları her türlü kaynağı, uygun şekilde atıf (gönderme) yaparak belirtmelerini bekler. Bu durum, akademik dürüstlüğün önemli bir parametresidir. İntihal, akademik dünyada ciddi bir suçtur ve hukuki olarak cezai yaptırımları vardır. Öğrenci tezlerinde intihal oranı, **yüzde sıfır (%0)** olmalıdır; diğer bir ifade ile tezlerde intihal olmamalıdır. Tezlerde intihalin, tez savunması ve kabulünün ardından, ilerleyen zamanlarda ortaya çıkması durumunda, birincil sorumlu, tezin sahibi olan öğrencidir. Tezlerde, intihal riski taşıyan, bazı örnekler(bunlarla sınırlı olmamakla beraber) aşağıdaki gibidir ve öğrencilerin, bunlardan kesinlikle kaçınması gerekir:

- Tezde, başka çalışma/çalışmalardan alınan bir paragrafın, cümlelerin ya da cümlelerin belirli bir kısmının kullanılması, ancak tezde, metin içinde ve de kaynakçada ilgili çalışma/çalışmalara yer verilmemesi.
- Tezde, başka çalışma/çalışmalara ait bir fikir ya da yorumun yer alması, ancak, tezde, metin içinde ve de kaynakçada ilgili çalışma/çalışmalara yer verilmemesi.
- Tezde, başka çalışma/çalışmalardan alınan, kavram, araştırma sonucu, istatistiksel tablolar, şekiller, görseller, bulgular vb. kullanılması, ancak tezde, metin içinde ve de kaynakçada ilgili çalışma/çalışmalara yer verilmemesi.
- Tezde, başka çalışma/çalışmalardan alınan bir paragrafın, cümlelerin ya da cümlelerin belirli bir kısmının kullanılması, ancak tezde, metin içinde ve de kaynakçada ilgili çalışma/çalışmalardan, farklı çalışma/çalışmalara yer verilmesi.

- Tezde, daha önceden, tez sahibinin kendi yaptığı çalışma/larda kullandığı bir düşüncesini, cümlesini, paragrafını, bulgusunu, sonuçlarını vb. kullanması , ancak tezde, metin içinde ve de kaynakçada, ilgili kendi çalışmasına/larına yer vermemesi (self-plagiarism).

3. Benzerlik ve Özgünlük

Özgünlük, akademik çalışmanın temel taşıdır. Öğrenciler, tezlerinde ve araştırmalarında yeni fikirler geliştirmeli ve bu fikirleri destekleyen veriler veya analizler sunmalıdır. Tezlerde kullanılan, farklı kaynaklardan alınan doğrudan alıntılar, benzerlik kapsamında değerlendirilir. Makul düzeyde bir benzerlik, tezlerimizi oluştururken, alan yazındaki çalışmalardan yararlandığı için, doğaldır. Ancak benzerliğin fazla çıkması, çalışmanın özgünlüğüne gölge düşürür. Enstitümüzce, benzerlik oranının belirlenmesinde tüm tezler, Turnitin programıyla, benzerlik kontrolünden geçer ve bu kontrolde, tezlerde kabul edilen benzerlik oranı yüzde yirmi beştir (%25). Bu oranın üzerinde benzerlik oranına sahip olan tezler, kabul edilmez ve öğrenciye iade edilir. Öğrenci iade edilen tezinde, bu oranın altına benzerliği düşürdüktan sonra, tezini tekrar kontrol için enstitüye teslim eder. Teze dair süreçteki işlemler ancak benzerlik kontrolünden sonra başlar.

4. İnsanlar Üzerinde Yapılacak Araştırmalarda Etik Kurul Onayı

İnsan katılımcılar üzerinde yapılacak her türlü araştırma, etik ilkeler çerçevesinde yürütülmelidir. Bu tür araştırmalar, katılımcıların haklarını ve refahını korumak amacıyla Yıldız Teknik Üniversitesi Akademik Etik Kurulu'nun onayını almak zorundadır. Öğrenciler, insan katılımcıları içeren herhangi bir araştırma önerisi hazırladıklarında, Yıldız Teknik Üniversitesi Akademik Etik Kurulu'na başvurmalıdır. Bu başvuru, araştırmanın amacını, yöntemlerini, katılımcıların korunmasını ve veri gizliliğini detaylı bir şekilde açıklayan bir rapor içermelidir. Araştırmalarda yer alacak tüm hedef katılımcılar, araştırmanın amaçları, yöntemleri ve olası riskleri hakkında tam olarak bilgilendirilmeli ve katılımcıların onayları alınmalıdır. Katılımcıların gönüllü olarak katıldıkları ve istedikleri zaman araştırmadan çekilebilecekleri açıkça belirtilmelidir. Araştırmacılar, katılımcıların kişisel bilgilerinin gizliliğini korumak ve verileri güvenli bir şekilde saklamakla yükümlüdürler. Katılımcıların kimlikleri ve araştırma verileri, yalnızca etik ve yasal gereklilikler çerçevesinde kullanılmalıdır. Bu doğrultuda hazırlanan araştırma önerisi, onay almak amacı ile Akademik Etik Kurul'a başvurur. Kurul, sunulan raporu değerlendirir ve araştırmanın etik standartlara uygunluğu hakkında bir karar verir. Bu karar, araştırmanın başlamasından önce alınmalı ve tüm araştırma sürecinde geçerli olmalıdır. Bu madde, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencilerinin insanlar üzerinde yapacakları araştırmaların etik ve yasal çerçeveler içinde gerçekleştirilmesini sağlamak için tasarlanmıştır.

5. Etik İhlaller ve Sonuçları

Akademik etik kurallarına uymayan öğrenciler, disiplin cezaları da dahil olmak üzere çeşitli yaptırımlarla karşı karşıya kalabilirler. Bu ihlaller ciddiye alınmakta ve hem tez sahibi öğrencinin hem de Yıldız Teknik Üniversitesi'nin akademik itibarını korumak için gerekli adımlar atılmaktadır.

Sonuç

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü olarak, öğrencilerimizin akademik dürüstlüğe en yüksek düzeyde bağlı kalmalarını bekliyor ve destekliyoruz. Bu ilkeler, bilimsel araştırmanın temelini oluşturur ve tüm öğrencilerin başarılı ve etik bir akademik kariyer sürdürmeleri için gereklidir.

<https://sbe.yildiz.edu.tr/sayfa/MEZUN%C4%B0YET/%C4%B0NT%C4%B0HAL-KONTROL%C3%9C/447>

SORU: Tezimin benzerlik oranının uygun aralıkta olup olmadığını nasıl öğrenirim?

Eğer tezinizin benzerlik oranı uygun aralıkta ise; ayrıca bir bilgilendirme maili veya mesajı gönderilmemektedir. Benzerlik yüzdenizi ve raporunuzu hesabınız üzerinden görüntüleyebilirsiniz.

Eğer tezinizin benzerlik oranı üst sınırın (% 25) üzerinde ise; enstitüdeki ilgili görevli tarafından size düzeltme yapmanız gerektiğine dair elektronik posta ALMADIKÇA, KESİNLİKLE yeniden yükleme YAPMAYINIZ! (Çünkü öğrencinin tezinden ürettiği kendi yayını bu oranı yükseltebilir. Enstitü tarafından öğrencinin tezden ürettiği ilgili yayını çıkartıldıktan sonraki oran geçerlidir. Bu işlemin ardından doğrudan alıntı oranı %25'in altına düşenlere bir sonraki adıma geçmelerine dair ve hâlâ %25'in üzerinde olanlara ise düzeltme yaparak tezi tekrar yüklemeleri gerektiğine dair sistem üzerinden geri dönüş yapılacaktır.)

Enstitü tarafından benzerlik oranının %25 ve üzerinde olduğu ve bu oranı düşürecek şekilde düzeltme yapmanız gerektiğine dair mail alırsanız, ilk yüklemenizden itibaren en erken 24 saat sonra kılavuzda açıklandığı şekilde yeniden gönderim yapınız. BAŞKA DURUMLARDA KESİNLİKLE TEKRAR GÖNDERMEYİNİZ!

SORU: Benzerlik kontrolünden sonra, raporu alıp herhangi bir yere teslim etmem gerekli mi?

Hayır, bu noktada öğrencilerimizin yapması gereken herhangi bir işlem yoktur. Benzerlik kontrolü enstitümüz tarafından yapılır ve ilgili memura rapor teslim edilir.

SORU: Benzerlik raporu için tezimi hangi gün yüklemeliyim?

Sistem üzerinden e-mezuniyet başvuru yaptığınızda veya danışmanınız yayınızı onayladıktan sonra, gün ve saat fark etmeksizin istediğiniz her gün ve saatte Turnitin'e tezinizi yükleyebilirsiniz. Ancak, enstitü tarafından benzerlik raporlarının kontrolü yalnızca Pazartesi ve Salı günleri gerçekleştirilmektedir.